

ЕЛЕКТРОННА ЗВІТНІСТЬ – МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

***РИЖИКОВА Н.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Впровадження нових механізмів звітування платників податків шляхом подання податкової звітності засобами електронного зв'язку залишається для органів державної фіскальної служби одним із важливих напрямків поліпшення процесу обслуговування платників податків [1].

Використовуючи такий формат подання звітності, можна уникнути черг, зекономити час та гроші, які витрачаються на доставку звітності до контролюючих органів. До того ж програмне забезпечення звітності автоматично виконує чимало спеціальних розрахунків та самостійно знаходить помилки. Подаючи звітність в електронному вигляді, не треба перенавчатись, адже сторінки електронної форми звітності повністю відповідають звітному документу на паперових носіях, а система електронних ключів робить електронну звітність захищеною від стороннього втручання.

Саме із впровадженням у життя системи електронного документообігу наша держава наблизилась до світових економічних стандартів, адже більшість розвинутих країн світу давно відмовилася від паперового документообігу і віддала перевагу електронним деклараціям. Понад 60 країн використовують електронну форму звітності [2].

У 1998 році Конгрес США поставив за мету: до 2007 року 80% усіх звітів має подаватися в електронному вигляді. Рішення підкріпили законодавчо: у 2006 році було видано постанови, які забороняли подавати деякі звіти іншим способом, ніж електронний. А юридичним особам, що мають більш як 10 млн. дол. активів, відтепер ніяк не уникнути використання нових технологій (раніше це поширювалося лише на осіб з кількістю активів у 50 млн. дол.).

Нині американці можуть подати звіт по каналах зв'язку декількома способами:

- підготувати та надіслати через аудиторську фірму-посередника;
- заповнити звіти самостійно за допомогою купленого програмного забезпечення й відправити звіт через оператора;
- заповнити звіт у режимі он-лайн на сайтах спецоператорів, перелік яких можна знайти на порталі Служби національних доходів.

Вартість заповнення одного звіту становить від 10 до 40 дол. Фізичні особи з низьким доходом – менш як 50 тис. дол. на рік – можуть заповнити індивідуальну форму безкоштовно (ця ініціатива одержала назву «Free file») [3].

Досить цікавий і досвід інших країн, які запровадили електронну форму звітності. Наприклад, у Словенії систему електронної податкової звітності використовують для заповнення заявок на відшкодування ПДВ під час обміну товарами серед країн Європейського Союзу; крім того, вона дає змогу фірмам з країн, що не є членами ЄС, зареєструватися і сплачувати ПДВ із он-лайн-продажу для будь-якої країни Європейського Союзу, відповідно до директиви ЄС про електронну торгівлю [4].

У Словаччині, зокрема, існує офіс електронного прийняття документів, що веде облік усіх електронних документів, які заповнюються і надсилаються, а також видає підтвердження про отримання електронних документів.

Закон Естонії про систему оподаткування дозволяє платникам податків самим обирати спосіб подання податкових декларацій. Проте Міністерство фінансів зобов'язало усі державні установи, які мають доступ до Інтернету, подавати податкові декларації в електронній формі.

Служба доходів громадян Ірландії дозволяє здійснювати електронне декларування та сплату різних податків і зборів (21 вид) у зручний час (24 години на добу) та у зручному місці усім своїм клієнтам та їх агентам – це повністю інтегрована Інтернет-система.

Подання звітності у Франції відбувається через Інтернет, де можна порахувати свої податки, вибираючи потрібне поле, заповнюючи обов'язкові рядки, відповідаючи на запитання. Причому, зробити калькуляцію можна як на поточний період, так і підрахувати свої податки на майбутнє.

Німеччина однією з перших у 1997 році прийняла закон про електронно-цифровий підпис. Правда, іноді відправлення звітності доводиться дублювати звичайною поштою. Наприклад, це стосується декларації з прибуткового податку. Роздрукувати потрібну декларацію можна з тієї самої програми, яка відправляє звіт по e-mail.

Саму програму для подання електронної звітності можна придбати у компаній, що розробляють програмне забезпечення. Такі компанії безкоштовно одержують від податківців так зване програмне ядро, допрацьовують його і розповсюджують серед фірм [5].

Отже, запровадження електронної звітності – це зниження затрат та поліпшення звітності платників податків, полегшення процедур, спрощення отримання та обробки звітності, безконтактний метод, який унеможливило зловживання у податковій сфері.

Література.

1. Гарасим П.М. Податковий облік і звітність на підприємствах : Підручник / П.М. Гарасим, Г.П. Журавель, – К. : ВД «Професонал», 2014. – 448 с.

2. Переваги електронної системи подання податкової звітності / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bucha.com.ua/index.php?newsid=1151069684>.

3. Шуляренко С.М. Запровадження електронної звітності на підприємствах України / С.М. Шуляренко, Є.Л. Шкурко / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Zaprovadzhenna_elektronnoi.

4. Запровадження електронної звітності: світовий досвід / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://statsumy.gov.ua/modernizatsiya-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid>.

5. Правові засади впровадження електронної звітності, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=05JML0d4de1651affde49a21c744c4ceccaca

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

РОМАН М.Т., СТУДЕНКА*

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Будь-яке підприємство намагається досягти максимальної ефективності своєї діяльності. Однак з розвитком підприємств та зростанням масштабу їх функціонування, збільшується навантаження працівників у частині збору накопичення та оброблення необхідної інформації. В наш час без комп'ютерної техніки та програмного забезпечення не може діяти навіть найменше підприємство. Зайняти лідируюче положення на ринку, підвищити ефективність роботи

* Науковий керівник - Маренич Т.Г, д.е.н., професор